KOMISJONI OTSUS,

7. juuni 2006,

riigiabi nr C 8/2005 (ex N 451/2004) kohta, mida Saksamaa kavatseb anda Nordbrandenburger UmesterungsWerke'le

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 2088 all)

(ainult saksakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/904/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool nimetatud sätetele ([1])

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) 11. oktoobri 2004. aasta kirjas, mis registreeriti 12. oktoobril 2004, teavitas Saksamaa komisjoni kavatsusest anda riigiabi NUW Nordbrandenburger Umesterungs-Werke'le. Abimeede registreeriti numbri all N 451/2004. 6. novembril 2004 palus komisjon lisateavet, mille Saksamaa esitas 16. detsembril 2004.

(2) 16. veebruari 2005. aasta kirjas teavitas komisjon Saksamaad otsusest algatada kõnealuse abi suhtes menetlus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 alusel.

(3) Komisjoni otsus menetluse algatamise kohta avaldati Euroopa Liidu Teatajas. ([2]) Asjast huvitatud isikuid kutsuti üles esitama oma märkusi abimeetme kohta.

(4) 22. märtsi 2005. aasta kirjas, mis registreeriti 23. märtsil 2005, vastas Saksamaa menetluse algatamisele ja esitas komisjonile ulatuslikku täiendavat teavet.

(5) Komisjon ei saanud huvitatud isikutelt märkusi.

(6) Komisjon tegi oma uurimiste põhjal kindlaks, et Saksamaa esitatud teave ei olnud täielik, ja esitas 8. novembri 2005. aasta kirjas Saksamaale täiendavaid küsimusi. Saksamaa vastas 13. jaanuaril 2006 ja esitas täiendavat teavet.

2. ABI KIRJELDUS

2.1. Abisaaja ja projekt

(7) Abisaaja on NUW Nordbrandenburger UmesterungsWerke GmbH & Co. KG (edaspidi "NUW") asukohaga Brandenburgis (Saksamaa) Schwedtis, mis on abistatav piirkond EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a kohaselt. NUW asutati 4. mail 2004. Enne kavandatavaid investeeringuid ei tegele ettevõtja tootmistegevusega. Seetõttu ei olnud ettevõtjal 2004. aasta oktoobris ei täistööajaga ega osalise tööajaga töötajaid.

(8) NUW kavatseb ehitada ja kasutusele võtta biodiisli tehase, mille ettenähtud aastane võimsus on 130 000 tonni ja abikõlblikud investeerimiskulud 41,84 miljonit eurot. NUW hakkab varustama eelkõige PCK Raffinerie GmbH Schwedt'i (edaspidi "PCK"), kelle seadmeid valmistatakse praegu ette biokütuste edasiseks töötlemiseks.

2.2. Finantsmetmed

(9) Brandenburgi liidumaal on kavas anda komisjoni heaks kiidetud abikava raames NUWile riigiabi 50 % abikõlblikest kuludest kogusummaga kuni 20,92 miljonit eurot.

(10) Abi antakse otsese investeerimistoetusena summas 14,204 miljonit eurot ja investeerimissoodustusena summas 6,716 miljonit eurot vastavalt keskvalitsuse ja liidumaade ühiskavale "Piirkondliku majandusstruktuuri parandamine" ([3]) (*Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur"*; edaspidi "ühiskava") ning

([1]) ELT C 27, 27.1.2001, lk 44.
([2]) ELT C 86, 8.4.2005, lk 2.
([3]) 6. oktoobri 1969. aasta seadus keskvalitsuse ja liidumaade ühiskava "Piirkondliku majandusstruktuuri parandamine" kohta koos ühiskava 31. raamplaani II osa vastavate sätetega; ühiskava kestust pikendati viimati komisjoni 1. oktoobri 2003. aasta otsusega riigiabi N 642/02 kohta (ELT C 284, 27.11.2003, lk 2).

abiprogrammi "Investeerimissoodustus ettevõtlusinvesteeringutele 2004. aastal" ([4]) ("*Investitionszulage für betriebliche Investitionen im Jahr 2004*") raames. Saksamaa tagab, et ei ületata abi maksimaalset osatähtsust 50 %.

2.3. Ametliku uurimismenetluse algatamise põhjused

(11) Abi antakse heakskiidetud abikavade alusel ja seetõttu piirdub komisjon kontrollimisel sellega, kas abisaaja kuulub VKEde hulka ning omab sellest tulenevalt õigust saada abisummas sisalduvat täiendavat VKE soodustust 15 % ulatuses.

(12) Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovituse 2003/361/EÜ, mis käsitleb mikroettevõtete, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (VKE-soovitus) ([5]) lisa artikli 2 kohaselt määratletakse väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid kui ettevõtteid, millel on alla 250 töötaja ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/*või* mille aastabilanss ei ületa 43 miljonit eurot.

(13) Ettevõtja määratlus ei nõua, et abisaaja oleks eraldiseisev juriidiline isik, abisaaja võib olla ka ettevõtjate grupp, mis on ulatuslikum kui üks VKE. Ettevõtjaid võib pidada seotud ettevõtjateks, kui nad on seotud mõne füüsilise isiku kaudu ja nad tegutsevad samal turul või lähiturgudel.

(14) NUWi ja teiste ettevõtjate sidemed füüsiliste isikute, eelkõige perekond Sauteri kaudu võivad viia ühistegevuseni asjaomasel turul või lähiturgudel. Seotud ettevõtjaid võetakse VKE staatuse kindlakstegemiseks ja ettevõtja töötajate arvu arvutamiseks arvesse koos.

(15) Eespool nimetatud ettevõtjate suhteid silmas pidades kahtles komisjon, kas investeerimisabi saajal on tegelikult vaja neid eeliseid, mis antakse NUWile VKEdele suunatud abikavade ja meetmete raames, ning kas NUW on VKE soodustuse jaoks abikõlblik. Komisjon kahtles ka selles, kas abisaaja vastab VKE soovituse kohaselt VKE määratlusele.

3. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

(16) Komisjon ei saanud huvitatud isikutelt märkusi.

4. SAKSAMAA MÄRKUSED

Sõltumatuse tingimus

(17) Saksamaa selgitab, et NUW Verwaltung GmbH ei oma rahalist osalust abi saavas NUWis. Tema ainuke tegevuseesmärk on ettevõtja juhtimise ülevõtmine ja NUWi kohustuste eest vastutamine. Ka teised piiramata vastutusega partnerid (edaspidi "Verwaltung GmbH") vastutavad oma piiratud vastutusega osaühingute eest ja nad ei tegele muu äritegevusega.

(18) Kuigi Daniela Sauteri osalus NUWis on 74 %, ei ületa tema osalus NBE Nordbrandenburger BioEnergie GmbH & Co. KGs, MBE Mitteldeutsche BioEnergie GmbH & Co. KGs ja SBE Swiss BioEnergy AGs 50 %. Saksamaa teatab, et NUW ei ole seotud teiste ettevõtjatega.

(19) Saksamaa andmetel on Daniela Sauteri osalus partnerettevõtjates järgmine: NBEs 50 %, MBEs 38 % ja SBEs 20 %. Sellest tulenevalt oleks abisaaja suuruse määramisel oluline ainult osalus NBEs ja MBEs.

(20) Seoses sellega, et tegemist võib olla koos tegutseva füüsiliste isikute grupiga, teatab Saksamaa komisjonile, et Daniela Sauter ja Georg Pollert on tähtsaimad piiratud vastutusega partnerid ainult NUWis, mitte teistes ettevõtjates. Nende ühine huvi piirdub ainult NUWiga, peale ühingulepingu puuduvad täiendavad kokkulepped.

(21) Saksamaa rõhutab, et õdede ja vendade, vanemate ning vennanaise osaluste vahel puudub ühtne osaluste jaotus, mis võiks viidata ühisele huvile. Sõltumata sugulusastmest puuduvad nimetatud isikute vahel õiguslikud ja majanduslikud suhted. Peale ühingulepingu puuduvad muud kokkulepped.

Asjaomased turud

(22) Saksamaalt saadud teabe kohaselt tegutsevad NUW ja MUW (Mitteldeutsche UmesterungsWerke GmbH & Co. KG) samadel turgudel, kuid neil on erinevad kliendid. Ettevõtjad on teineteisega seotud Georg Pollerti kaudu, kuid see seos ei ole piisavalt tugev, et omada tähtsust.

(23) Saksamaa andmetel tegeleb NUW biodiisli tootmisega ning NBE ja MBE tegutsevad bioetanooli turul. Vaatamata sellele, et nimetatud kolme ettevõtja klientide hulka kuuluvad suured naftaettevõtjad, kasutavad nad erinevat toorainet ja nende tootmisprotsess on erinev.

Ettevõtja juhtimine, finants- ja tegevuskriteeriumid

(24) Alates 2004. aasta lõpust ei ole Heidenreich enam NBE Verwaltung GmbH tegevjuht. Saksamaalt saadud teabe kohaselt juhivad muid asjaomaseid ettevõtjaid erinevad

([4]) "Investeerimissoodustus ettevõtlusinvesteeringutele 2004. aastal", kiideti heaks 10. detsembril 2003 numbri all N 336/2003 vastavalt 1999. aasta investeerimissoodustuste seaduse 11. oktoobri 2002. aasta redaktsioonile ja võttes arvesse 2003. aasta maksumuudatuste seaduse eelnõu (ELT C 67, 17.3.2004, lk 12).

([5]) ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

isikud ja seega puuduvad sidemed üksikute ettevõtete juhatuste vahel.

(25) Saksamaa arvutab finants- ja tööhõivenäitajaid oletuse põhjal, et NUW, MBE ja NBE on partnerettevõtjad, mitte seotud ettevõtjad. Saksamaa järeldab, et kõnealune grupp ei ületa ühegi VKEle esitatava nõude puhul kehtestatud piirväärtusi.

Peatöövõtja SBE Swiss Bio Energy AG

(26) NUW tegi biodiisli tehase ehitamise ülesandeks SBEle. SBE tegevuse eesmärk on biodiisli valmistamiseks kasutatavate keemiatehaste ehitamine ja käitamine kogu Euroopas ning kauplemine biokütustega. Vaatamata sellele, et SBE rahastab osa investeeringutest, kinnitab Saksamaa, et kaks eelnimetatud ettevõtjat ei ole muul viisil teineteisest sõltuvad. Et vältida NUWi sõltuvust SBEst, võib NUW ise määrata laenu tagasimaksmise tähtpäeva.

(27) Lisaks sellele rahastab SBE otsest investeerimistoetust alates 2004. aastast lühiajaliselt ise. Saksamaa rõhutab, et SBE ja NUWi vaheline kokkulepe on sõnastatud nii, et SBE ei saa mõjutada NUWi majandustegevust käsitlevaid otsuseid.

Sauter Verpachtung GmbH

(28) Saksamaalt saadud teabe kohaselt on kütusemüük, mis moodustab ainult 1 % ettevõtja käibest, vähese tähtsusega. Sauter Verpachtung GmbH ei tegutse nende andmete kohaselt eriti aktiivselt biodiisli ja bioetanooli töötlemise või kõnealuste toodetega kauplemise valdkonnas.

(29) Nimetatud ettevõtja oli aga peatöövõtja NBE bioetanooli tehase ehitamisel.

(30) Sauter Verpachtung ei oma ei otseseid õiguslikke ega majanduslikke sidemeid NUWiga.

Saksamaa järeldused

(31) Saksamaa järeldab, et NUW kuulub VKEde hulka, sest NBE ja MBE on seotud ainult Daniela Sauteri kaudu ja nimetatud ettevõtjatel puuduvad mainimisväärsed suhted teiste ettevõtjatega. NUWi piiratud vastutusega partnerid ei moodusta ühiselt tegutsevat füüsiliste isikute gruppi. Brandenburgi liidumaa arvates ei ole perekondlikud sidemed piisavad, et teha järeldusi ühiste huvide kohta VKE määratlusest lähtuvalt.

5. SAKSAMAA EDASTATUD TÄIENDAV TEAVE

(32) Oma uurimiste käigus leidis komisjon tõendeid, et perekond Sauterile kuulub veel ettevõtjaid, millest Saksamaa ei olnud komisjoni teavitanud. Vastusena komisjoni 8. novembril 2005 esitatud küsimustele esitas Saksamaa 13. jaanuaril 2006 täiendavat teavet.

Osalused ja omandiline kuuluvus

(33) Lisaks kinnisvara- ja tuuleenerigiaettevõtjatele (täpsemaid andmeid ei esitatud) kuulub perekond Sauteri liikmetele enamusosalus 16 ettevõtjas. Daniela Sauterile kuulub 74 % ehk enamus NUWist, millest teatati kui VKE soodustuse saajast; Daniela Sauter on Bernd ja Claus Sauteri õde. Alois ja Albertina Sauter on Daniela, Bernd ja Claus Sauteri vanemad. Marion Sauter on Claus Sauteri abikaasa. Georg Pollertile, kes ei ole perekond Sauteriga suguluses, kuulub 24 % NUWist.

(34) Peale NUW Nordbrandenburger Umesterungswerke *Verwaltung* GmbH ([6]) (Daniela Sauter: 50 %) kuulub perekond Sauterile enamusosalus kõigis perekond Sauterile kuuluvates ettevõtjates:

SBE Swiss BioEnergy AG (100 %), Sauter Verpachtung GmbH (100 %), Alois Sauter Landesprodukten-Großhandlung GmbH & Co. KG (100 %), Sauter GmbH (100 %), Compos Entsorgung GmbH (100 %), MUW Mitteldeutsche UmesterungsWerke GmbH & Co. KG (66 %), MUW Mitteldeutsche UmesterungsWerke Verwaltungs GmbH (66 %), AIIEN GmbH (100 %), Autokontor Bayern GmbH (66 %), Autokontor Vertriebs GmbH (60 %), MBE Mitteldeutsche BioEnergie GmbH & Co. KG (100 %), MBE Mitteldeutsche BioEnergie Verwaltung GmbH (100 %), NBE Nordbrandenburger BioEnergie GmbH & Co. KG (100 %), NBE Nordbrandenburger BioEnergie Verwaltung GmbH (100 %) ja NUW (74 %).

(35) NUW Nordbrandenburger Umesterungswerke Verwaltung GmbH, MUW Mitteldeutsche UmesterungsWerke Verwaltung GmbH, Mitteldeutsche BioEnergie Verwaltung GmbH ja NBE Nordbrandenburger BioEnergie Verwaltung GmbH tegevuseesmärk on teiste ettevõtjate juhtimine ja esindamine.

Ärisuhted

(36) Saksamaalt saadud teabe kohaselt kasutatakse avalikkuses mõistet Sauteri grupp seoses järgmiste jäätmetöötluse ja transpordi valdkonnas tihedat koostööd tegevate ettevõtjatega: Alois Sauter Landesproduktengroßhandlung, Sauter Verpachtung ja Compos Entsorgung. Ettevõtjatele Sauter Verpachtung ja Alois Sauter Landesproduktengroßhandlung kuuluvatel sõidukitel on biodiisli reklaam. Saksamaa ei oska selgitada, miks krediidiasutused, nagu NordLB kasutavad mitmete perekond Sauterile kuuluvate ettevõtjate kohta mõistet grupp.

(37) Ettevõtjate arvukate ärisuhete kohta ei ole Saksamaalt saadud teabe kohaselt võimalik esitada eraldi loetelu:

([6]) NUW Nordbrandenburger Umesterungswerke *Verwaltung* GmbH on NUWi piiramata vastutusega partner.

(a) SBE Swiss BioEnergy AG kui peatöövõtja ehitab esitatud abisaajale NUWile biodiisli tehase. Lisaks sellele rahastab ta osa investeeringust ja lühiajaliselt ka investeerimistoetust. Sauter Verpachtung GmbH oli varem peatöövõtja MBE GmbH ja NBE GmbH bioetanooli tehase ja MUWi biodiisli tehase ehitamisel. Lisaks sellele ehitas ta MUWile ja MBEle mitu tuuleelektrijaama. Tema tanklaid kasutavad MBE ja Autokontor Bayerni sõidukid.

(b) Compos Entsorgung GmbH kasutab reoveesetete kõrvaldamiseks enamasti Alois Sauter Landesproduktengrosshandlung GmbH ja Sauter Verpachtung GmbH sõidukeid. Sauter Verpachtung jagab kontorihoonet Compos Entsorgung GmbH ja Autokontor Bayern GmbHga.

(c) MUWi klientide hulka kuuluvad Alois Sauter Landesproduktengroßhandlung, Autokontor Bayern, Sauter Verpachtung ja MBE. SBE tarnib MUWile toornaftat ja naftadestillaate, millest valmistatakse biodiislit.

(d) Alois Sauter Landesproduktengroßhandlung rendib Autokontor Bayernile hooneid ja maad ning remondib ja hooldab Sauter Verpachtungi, Autokontor Bayerni, MBE ja MUWi sõidukeid. Talle kuulub tankla, mida kasutavad MUW, MBE, Sauter Verpachtung ja Autokontor Bayern.

(e) MBE ja Sauter Verpachtung jagasid teatava ajavahemiku jooksul sama kontorihoonet. MBE pakub Sauter Verpachtungile ja Autokontor Bayernile transporditeenuseid.

(f) SBE teeb koostööd MUWi, NUWi, MBE, NBE ja Autokontor Bayerniga.

Sidemed ettevõtja juhtimise ja töötajate valdkonnas

(38) NUWi tegevjuht Niesmann oli varem MUWi tootmisjuht. 2004. aastani oli MBE tegevjuht Bernd Klotz Sauter Verpachtungi prokurist.

(39) Abi saava ettevõtja enamusosanik Daniela Sauter on NBE tegevjuht.

(40) Johne oli SBE prokurist ja ta töötas 2004. aasta detsembrini MUWis. Heidenreich oli NBE tegevjuht ja asus seejärel samale ametikohale NUWis.

(41) Üksikutel juhtudel asusid ühe perekond Sauterile kuuluva ettevõtja töötajad tööle teise samale perekonnale kuuluvasse ettevõtjasse.

Perekond Sauterile kuuluvate ettevõtjate tarnijad ja kliendid

(42) Ettevõtjad Bunge Deutschland GmbH ja Cargill tarnivad MUWile ja NUWile taimeõli. SBE on NUWi, MUWi, MBE ja NBE klient.

6. VKE STAATUSE HINDAMINE

VKE soodustuse saamise kriteeriumid

(43) VKE soovituse lisas esitatud määratluse kohaselt on VKE ettevõtja, kellel on alla 250 töötaja, kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/*või* kelle aastabilanss ei ületa 43 miljonit eurot.

(44) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 viidatakse abisaaja mõiste määratlemisel ettevõtja määratlusele. Ettevõtja mõiste ei pea Euroopa Kohtu kinnitusel ([7]) hõlmama ainult ühte õigussubjekti, vaid võib hõlmata ka ettevõtjate gruppi.

(45) Kohtupraktika kohaselt võib komisjon kõigepealt kontrollida, kas ettevõtja kuulub gruppi, mida tuleb käsitleda ühe majandusüksusena, ja alles siis teha kindlaks, kas kõnealune grupp vastab VKE soovituses esitatud nõuetele. Kui õiguslikult iseseisvad füüsilised või juriidilised isikud moodustavad ühe majandusüksuse, tuleb neid ühenduse konkurentsiõiguse seisukohast käsitleda ühe ettevõtjana. Lisaks sellele tuleb tagada, et oleksid välistatud õiguslikud kokkulepped, mille alusel VKEd moodustavad majandusliku grupi, mis on mõjukam kui keskmine VKE, ja et VKE määratluse puhul ei võetaks arvesse mitte ainult formaalseid aspekte. Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohus otsustas, et komisjonil on lai kaalutlusõigus, et teha kindlaks, kas kontserni osaks olevaid äriühinguid tuleb lugeda üheks majandusüksuseks. ([8])

(46) VKE soovituses lähtutakse sellest lähenemisest. Soovituse lisa artikli 3 lõikes 3 sätestatakse, et ettevõtjad, kes omavad füüsiliste isikute või ühiselt tegutsevate füüsiliste isikute rühma kaudu valitsevat mõju teiste ettevõtjate üle, loetakse seotud ettevõtjateks, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturgudel. Lähiturg on kauba- või teenuseturg, mis eelneb või järgneb asjaomasele turule.

(47) Euroopa Kohtu otsuses kohtuasjas Itaalia v. komisjon ([9]) täpsustatakse, kuidas komisjon võib otsustada VKE soodustuse ühisturuga kokkusobivuse kontrollimisel: "Kui asjaomane ettevõtja ei puutu kokku VKEle tüüpiliste

([7]) Euroopa Kohtu 14. novembri 1984. aasta otsus kohtuasjas 323/82, Intermills *v.* komisjon, EKL 1984, lk 3808.

([8]) Esimese Astme Kohtu 14. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-137/02, Pollmeier Malchow *v.* komisjon, EKL 2005, lk II-3541.

([9]) Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-91/01 Itaalia *v.* komisjon, EKL 2004, lk I-4355, punkt 54.

raskustega, võib komisjon täiendava abisumma heakskiitmisest keelduda. Kui kiidetakse heaks täiendav abisumma ettevõtjale, kes vaatamata sellele, et ta vastab kõikidele VKE määratluses esitatud formaalsetele nõuetele, ei puutu kokku VKEle tüüpiliste raskustega, siis ei ole see kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 87, sest kõnealune täiendav summa moonutab tõenäoliselt konkurentsi veelgi suuremal määral ja mõjutab seega kaubandustingimusi viisil, mis ei ole kooskõlas ühiste huvidega EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses."

(48) Et määrata kindlaks abi saavale ettevõtjale antava abi suurema osatähtsuse vajalikkus, peab komisjon vajalikuks kontrollida osaluste jaotust, tegevjuhtide isikuandmeid, majandusliku seotuse ulatust ja asjaomaste ettevõtjate muid suhteid. Eelnimetatud tegurite põhjal teeb komisjon kindlaks, kas NUW vastab VKE määratluses esitatud nõuetele ja kas ta võiks vastata abi osatähtsuse suurendamise tingimustele.

Sidemed perekond Sauterile kuuluvate ettevõtjate vahel

(49) Omandistruktuur on peamine kriteerium, mille alusel analüüsitakse kontrolliõiguse ulatust ettevõtjas. Omandistruktuuri põhjal on võimalik tõestada sidemete olemasolu üksikute ettevõtjate vahel ja teha järeldusi majandusüksuste kohta.

(50) Perekond Sauterile kuulub enamusosaluse kaudu kontroll 15 ettevõtjas (vt punkt 34 ja lisa), erandiks on NUW Nordbrandenburger Umesterungswerke Verwaltung GmbH (puuduvad käive ja töötajad, bilanss 32 000 eurot), kus Daniela Sauteril on 50 % osalus.

(51) Üksikute ettevõtjate üle kontrolli omavate füüsiliste isikute vaheliste sidemete kohta võib väita, et perekonnasisesed suhted on tihedad, sest osalused jagunevad ainult kuue isiku vahel.

(52) Daniela Sauterile kuulub 74 % ehk enamus NUWist, millest teatati kui VKEle ettenähtud täiendava summa saajast; Daniela Sauter on Bernd ja Claus Sauteri õde. Alois ja Albertina Sauter on Daniela, Bernd ja Claus Sauteri vanemad. Marion Sauter on Claus Sauteri abikaasa. Seega kuuluvad Daniela, Bernd, Claus, Alois ja Albertina traditsioonilisse tuumperekonda, Marion Sauter on vennanaine. Ainult kuut füüsilist isikut hõlmavad perekondlikud suhted näivad olevat väga head ja tihedad.

(53) Ärisuhteid, nagu sidemed juhtkonna tasandil, kattuvad suhted tarnijate ja klientidega, ühine logistika (nt transpordivahendite, hoonete ja kontoriruumide kasutamine) käsitletakse käesoleva juhtumi puhul teguritena, mis viitavad ettevõtjatevaheliste sidemete olemasolule. Loetletud tegurite põhjal saab kontrollida, kas füüsiliste isikute vahelised sidemed tähendavad peale mitteametlike sidemete ka ametlikke sidemeid üksikute ärivaldkondade ja -tegevuste vahel.

(54) Saksamaalt saadud teabe kohaselt on ettevõtjatel nii arvukalt ärisuhteid, et on võimatu neid kõiki siinkohal loetleda. SBE Swiss BioEnergy AG ja Sauter Verpachtung on peatöövõtjad nende bioetanooli ja biodiisli tehaste ehitamisel, mida käitavad perekonna omandis olevad ettevõtjad. Perekond Sauteri kontrolli alla kuuluvate ettevõtjate koostöö eelkõige transpordi, ettevõtja juhtimise, töötajate ja klientide valdkonnas näitab, et üksikute ettevõtjate tegevus on kooskõlastatud ja eesmärk on tegutseda ühiselt.

(55) Kolm lihtsat näidet, mille Saksamaa arvukate ühiste tegevuste ja koostöö kohta esitas, näitavad perekond Sauterile kuuluvate ettevõtjate vahelisi sidemeid. Ettevõtjatele Sauter Verpachtung GmbH ja Alois Sauter Landesproduktengroßhandlung GmbH & Co. KG kuuluvatel sõidukitel on biodiisli reklaam. Alois Sauter Landesproduktengroßhandlung GmbH & Co. KGle kuulub ka helikopter, mida kõik perekonnaliikmed äritegevuses kasutavad. Sama ettevõtja hooldab ja remondib Sauter Verpachtung GmbH, Autokontor Bayern GmbH, MBE ja MUWi sõidukeid.

(56) Lisaks nimetatud ärisuhetele on tõendiks perekond Sauteri liikmete vaheliste tihedate sidemete kohta ka mitmed kinnistute ja tuuleenergiaga tegelevad ettevõtjad.

(57) Seetõttu on komisjon arvamusel, et kõnealust ettevõtjate gruppi tuleb ka majanduslikust seisukohast käsitleda ühe üksusena. Eelkõige füüsiliste isikute (perekond Sauteri) vaheliste sidemete põhjal, aga ka nende ärisuhete ja ettevõtjatevaheliste seoste põhjal saab perekond Sauter lisaks oma äritegevusele probleemideta kooskõlastada ka strateegilisi arengusuundi grupina. Sidemed ettevõtjate vahel ei ole tekkinud hiljuti, vaid näivad põhinevat ühisel minevikul ja kavandatud ühisel arengul.

(58) Internetis tutvustavad ettevõtjad Landesprodukten-Großhandlung GmbH, Sauter GmbH, Compos Entsorgung GmbH, MUW GmbH, AIIEN GmbH, Autokontor Bayern GmbH ja Biodiesel Production S.A aadressil http://www.sauter-logistik.de/Sauter_Gruppe.htm ennast Sauteri grupina ning ka see viitab ühisele majandustegevusele.

(59) Lisaks sellele nimetavad pangad, nagu NordLB, mitmeid perekond Sauteri kontrolli all olevaid ettevõtjaid Sauteri grupiks. Sauteri ettevõtjate kuulumist gruppi kinnitab panga analüüs. Saksamaa ei osanud selgitada, miks pangad kõnealuseid ettevõtjaid niimoodi nimetavad.

(60) Ärisuhted NUWi ja SBE Swiss BioEnergy AG vahel toonitavad NUWi tihedaid sidemeid perekond Sauterile kuuluvate ettevõtjate võrgustikuga. Nagu eespool näidatud, ehitab SBE Swiss BioEnergy AG kui peatöövõtja esitatud abisaajale NUWile biodiisli tehase. Lisaks sellele rahastab SBE osa investeeringust ja lühiajaliselt ka investeerimistoetust.

(61) Saksamaa edastatud teabe põhjal (vrd 4. ja 5. jagu) teeb komisjon järelduse, et ettevõtjad, kus ühele või mitmele perekond Sauteri liikmele kuulub enamusosalus, moodustavad ühe majandusüksuse. On ilmne, et perekonnaliikmed moodustavad ühiselt tegutsevate isikute rühma VKE soovituse lisa artikli 3 lõike 3 tähenduses ja nende äritegevus on ühine.

(62) Erinevate ettevõtjate tegevus toimub suures ulatuses samal asjaomasel turul või lähiturgudel. Seoses sellega tuleb toonitada, et NUW, MUW, MBE ja NBE tarnivad oma tooteid SBE Swiss BioEnergy AGle ning kolm gruppi kuuluvat ettevõtjat (NUW, NBE ja MBE) müüvad oma toodangut suurtele naftakontsernidele. Nii NUW kui ka MUW ostavad tähtsaimat pooltoodet taimeõli Bunge Deutschland GmbH-lt ja Cargill GmbH-lt. Samuti tundub olevat tähtis, et SBE Swiss BioEnergy AG ehitab ja käitab biokütuste tootmiseks kasutatavaid keemiatehaseid – samasuguseid tehaseid käitavad mitmed perekond Sauterile kuuluvad ettevõtjad – ning et SBE Swiss BioEnergy AG kaupleb biokütustega. Ilmselt osutavad Sauter Verpachtung GmbH, Alois Sauter Landesproduktenhandlung ja Autokontor Bayern transporditeenuseid, mille järele on kõikide gruppi kuuluvate ettevõtjate hulgas suur nõudmine ning mida nad võivad vajaduse korral kasutada. Nii biodiisel kui ka bioetanool on sõidukikütused. Lähiturgude analüüsi puhul ei oma tähtsust, et biodiislit kasutavad veoautod ning et bioetanooli segatakse mineraalõliga ja seda kasutavad sõiduautod. Mõlemat toodet turustatakse sarnaste või isegi samade müügi- ja turustuskanalite kaudu ning neid kasutavad transporditeenuseid osutavad sõidukid. Seetõttu tuleb NUWi VKE staatuse kontrollimisel arvestada nii töötajate arvu kui ka ettevõtjate finantsandmeid.

Võrdlusaasta

(63) Vastavalt komisjoni VKE soovitusele võetakse otsuse tegemisel selle kohta, kas abisaava ettevõtja puhul on tegemist VKEga, võrdlusaastaks viimane aruandeaasta. Ettevõtja, kelle töötajate arv on ettenähtust suurem või kes ületab rahalised piirmäärad, kaotab VKE staatuse ainult siis, kui eelnimetatud piirmäärasid ületatakse kahel järjestikusel majandusaastal. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, kelle raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, kohaldatakse piirmäärasid majandusaasta käigus koostatud usaldusväärsete hinnanguliste näitajate alusel.

(64) Sõltumata sellest, milliste aastate andmeid vaadeldakse (2002, 2003, 2004 ja 2005), ületas Sauteri grupp alati aastakäibe ja aastabilansi piirmäärad. 2004. ja 2005. aastal ületati kõiki piirväärtusi, kaasa arvatud töötajate arvule kehtestatud piirväärtust.

Sauteri grupi töötajaid käsitlevad andmed ja finantsandmed

(65) Saksamaa esitatud teabe põhjal on nende ettevõtjate, mille enamusosalus kuulub Sauteri perekonnale (ilma NUW Verwaltung GmbH-ta), 2002.-2005. aastat hõlmavad töötajaid käsitlevad andmed ja finantsandmed järgmised:

	2002	2003	2004	2005
Töötajad	122	164	332	412
Aastakäive eurodes	79 819 124	107 082 928	296 332 725	421 855 238
Aastabilanss eurodes	135 966 984	327 657 218	331 071 069	404 652 910

Täpsemad andmed töötajaskonna kohta ja üksikute ettevõtjate finantsandmed on esitatud lisas.

(66) Komisjoni VKE soovituse lisas esitatud määratluse kohaselt on VKE ettevõtja, kellel on alla 250 töötaja ja kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot või kelle aastabilanss ei ületa 43 miljonit eurot. Sauteri grupp ületab 2002. ja 2003. aastal aastakäibe ja aastabilansi piirmäära ning 2004. ja 2005. aastal kõikidele näitajatele kehtestatud piirmäärasid. Seetõttu ei ole NUWi võimalik käsitleda VKEna ja ta ei ole kõlblik saama VKE soodustust.

(67) Arvestades Sauteri grupi ülesehitust, üksikute ettevõtjate osanike vahelisi suhteid ja gruppi kuuluvate üksikute ettevõtjate vahelisi majandussidemeid ei puutu ei grupp tervikuna ega ka NUW kõnealuse grupi liikmena kokku VKEle tüüpiliste raskustega. Võttes arvesse grupi käivet ja aastabilanssi tuleb lähtuda sellest, et NUWil on piiramatu juurdepääs finantsturgudele ja ta suudab kavandatavat investeeringut rahastada samadel tingimustel nagu iga suurettevõtja.

(68) Vähemalt NUWi, NBE ja MBE klientideks on suured mineraalõliettevõtjad. Sellest tulenevalt suudavad Sauteri grupi liikmed tarnida oma tooteid piirkondlikust või Saksamaa turust kaugemale. Eelkõige SBE Swiss BioEnergy AG kaudu on neil võrdne juurdepääs vajalikule tehnoloogiale. Grupi liikmed tegutsevad tootmis- ja turustusahela erinevatel tasanditel ja seetõttu saab Sauteri grupp tegutseda

ühtse grupi, mitte tüüpilise VKEna. Komisjon teeb järelduse, et NUW ja Sauteri grupp ei ole VKEd VKE soovituses sätestatud määratluse kohaselt ning sellest tulenevalt puutu nad kokku VKEdele tüüpiliste raskustega. Seetõttu ei ole nad kõlblikud saama VKEle ette nähtud täiendavat abisummat.

7. JÄRELDUS

(69) Võttes arvesse kõiki komisjonile esitatud asjaolusid teeb komisjon järelduse, et riigiabi, mida Saksamaa kavatseb anda NUWile VKE soodustusena, tuleks pidada ühisturuga kokkusobimatuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Abi, mida Saksamaa tahab NUW Nordbrandenburger UmesterungsWerke GmbH & Co. KGle anda VKE soodustusena, on ühisturuga kokkusobimatu. Nimetatud põhjusel ei ole abi andmine lubatud.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel, 07 juuni 2006.

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Neelie KROES

LISA

Saksamaa esitatud teabe kohaselt perekond Sauerile kuuluvad ettevõtjad

Osalused															
Bernd Sauter:	33 %	Bernd Sauter:	33 %	Mario Biele:	1 %			Bernd Sauter:	12 %	Bernd Sauter:	12 %				
Claus Sauter:	33 %	Claus Sauter:	33 %	Karl-Heinz Reipert:	1 %			Claus Sauter:	12 %	Claus auter:	12 %				
Dr. Georg Pollert	34 %	Dr. Georg Pollert:	34 %	Daniela Sauter :	74 %	Daniela Sauter:	50 %	Daniela Sauter:	38 %	Daniela Sauter:	38 %	Daniela Sauter:	50 %	Daniela Sauter:	50 %
				Dr. Georg Pollert:	24 %	Dr. Georg Pollert:	50 %	Marion Sauter:	38 %	Marion Sauter:	38 %	Marion Sauter:	50 %	Marion Sauter:	50 %
Tegevjuhid															
Dr. Georg Pollert		Dr. Georg Pollert		Theodor Niesmann		Theodor Niesmann		Dr. Bernd Klotz		Dr. Bernd Klotz		Daniela Sauter and Klaus-Dieter Bettin		Daniela Sauter and Klaus-Dieter Bettin	
MUW Mitteldeutsche UmesterungsWerke GmbH & Co. KG		MUW Mitteldeutsche UmesterungsWerke Verwaltungs GmbH		NUW Nordbrandenburger UmesterungsWerke GmbH & Co. KG		NUW Nordbrandenburger UmesterungsWerke Verwaltung GmbH		MBE Mitteldeutsche BioEnergie Verwaltung GmbH		MBE Mitteldeutsche BioEnergie GmbH & Co. KG		NBE Nordbrandenburger BioEnergie Verwaltung GmbH		NBE Nordbrandenburger BioEnergie GmbH & Co. KG	
esindaja MUW Mitteldeutsche UmesterungsWerke GmbH				esindaja NUW Nordbrandenburger Umesterungswerke Verwaltung GmbH						esindaja MBE Mitteldeutsche BioEnergie Verwaltung GmbH				esindaja Nordbrandenburger BioEnergie Verwaltung GmbH	
toode: biodiisel		toode: biodiisel		toode: biodiisel		toode: biodiisel		toode: bioetanool		toode: bioetanool		toode: bioetanool		toode: bioetanool	
2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR
käive:	110 358 000	käive:	0	käive:	0	käive:	0	käive:	0	käive:	4 104 087	käive:	0	käive:	12 531 681
bilanss:	73 788 863	bilanss:	48 084	bilanss:	25 085 041	bilanss:	28 000	bilanss:	48 084	bilanss:	60 894 944	bilanss:	36 147	bilanss:	67 919 722
töötajaid:	44	töötajaid:	0	töötajaid:	2	töötajaid:	0	töötajaid:	0	töötajaid:	76	töötajaid:	0	töötajaid:	65
2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR
(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)	
käive:	120 000 000	käive:	0	käive:	10 200 000	käive:	0	käive:	0	käive:	26 135 000	käive:	0	käive:	35 300 000
bilanss:	60 000 000	bilanss:	50 000	bilanss:	48 000 000	bilanss:	32 000	bilanss:	50 000	bilanss:	60 900 000	bilanss:	40 000	bilanss:	70 000
töötajaid:	44	töötajaid:	0	töötajaid:	45	töötajaid:	0	töötajaid:	95	töötajaid:	95	töötajaid:	0	töötajaid:	70

Osalused

Bernd Sauter:	40 %	Albertina Sauter:	25 %	Bernd Sauter:	50 %	Bernd Sauter:	50 %								
Claus Sauter:	40 %	Alois Sauter:	25 %	Claus Sauter:	50 %	Claus Sauter:	50 %	Claus Sauter:	100 %	Bernd Sauter:	50 %	Bernd Sauter:	33,33 %	Bernd Sauter:	40 %
Daniela Sauter:	20 %	Bernd Sauter:	25 %	Sauter GmbH:	0 %					Claus Sauter:	50 %	Claus Sauter:	33,33 %	Claus Sauter:	20 %
		Claus Sauter:	25 %									Roland Koch:	33,33 %	Roland Koch:	40 %

Tegevjuhid

Claus Sauter		Bernd Sauter and Alois Sauter		Bernd Sauter		Bernd Sauter		Alois Sauter		Bernd Sauter		Bernd Sauter & Roland Koch		Roland Koch	
SBE Swiss BioEnergie AG		Sauter Verpachtung GmbH		Alois Sauter Landesprodukten-Großhandlung GmbH & Co. KG		Sauter GmbH		Compos Entsorgungs GmbH		ALLEN GmbH		Autokontor Bayern GmbH		Autokontor Vertriebs GmbH	
kauplemine biokütustega		üürile- ja rendileandmine, taastuvate toorainete müük, töötlemine ja turustamine		*esindaja Sauter GmbH* kauplemine põllumajandustoodetega		kauplemine põllumajandustoodetega		reoveesetete ja komposti kõrvaldamine		energiatootmise rajatised		autoettevõtte käitamine, kauplemine sõidukitega, transport		autoettevõtte käitamine, kauplemine sõidukitega, transport	
2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR	2004	EUR
käive:	41 923 832	käive:	99 610 485	käive:	5 078 988	käive:	0	käive:	1 120 786	käive:	0	käive:	18 203 975	käive:	3 400 000
bilanss:	33 947 576	bilanss:	54 695 450	bilanss:	5 938 678	bilanss:	41 790	bilanss:	1 787 142	bilanss:	1 442 219	bilanss:	4 006 114	bilanss:	1 400 000
töötajaid:	4	töötajaid:	61	töötajaid:	37	töötajaid:	0	töötajaid:	4	töötajaid:	0	töötajaid:	32	töötajaid:	7
2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR	2005	EUR
(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)		(hinnang)	
käive:	172 220 238	käive:	25 000 000	käive:	4 800 000	käive:	0	käive:	1 200 000	käive:	0	käive:	27 000 000	käive:	0
bilanss:	95 677 910	bilanss:	55 000 000	bilanss:	5 900 000	bilanss:	43 000	bilanss:	1 800 000	bilanss:	1 100 000	bilanss:	6 000 000	bilanss:	100 000
töötajaid:	7	töötajaid:	50	töötajaid:	37	töötajaid:	0	töötajaid:	4	töötajaid:	0	töötajaid:	60	töötajaid:	0